

Vergaderjaar 2016–2017

33 529

Gaswinning

Nr. 322

LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 27 januari 2017

De vaste commissie voor Economische Zaken heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Minister van Economische Zaken over de brief van 31 oktober 2016 inzake de Derde kwartaalrapportage 2016 Nationaal Coördinator Groningen (Kamerstuk 33 529, nr. 312); over de brief van 4 november 2016 inzake de Rapportages aardbevingsproblematiek Groningen en proces actualisatie meerjarenprogramma Nationaal Coördinator Groningen (Kamerstuk 33 529, nr. 314), over de brief van 16 november 2016 inzake uitgaven schadeafhandeling Groningen (Kamerstuk 33 529, nr. 315), over de brief van 6 december 2016 inzake invulling nieuwe waardevermeerderingsregeling Groningen (Kamerstuk 33 529, nr. 318) en over de brief van 7 december 2016 inzake de eerste uitkomsten inspecties gebouwen in Groningen (Kamerstuk 33 529, nr. 319).

De Minister heeft deze vragen beantwoord bij brief van 26 januari 2017. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Vermeij

Adjunct-griffier van de commissie,
Kruithof

1

Waarom gaat u in uw brief van 23 december 2016 (Kamerstuk 33 529, nr. 321) slechts marginaal in op het interpretatieverschil tussen Rijk en regio over de termijn van vijf jaar? Waarom gaat u helemaal niet in op de mogelijke gevolgen van dit interpretatieverschil?

Antwoord

Het verschil van inzicht gaat over de vraag binnen welke termijn de versterkingsopgave kan worden voltooid. Het is op dit moment niet mogelijk om te kwantificeren wat de versterkingsopgave precies is en om met zekerheid vast te stellen wanneer alle woningen op norm zijn gebracht. Ik heb uw Kamer op 7 december 2016 (Kamerstuk 33 529, nr. 319) bericht dat nagenoeg alle 1.450 woningen die in 2016 zijn geïnspecteerd, moeten worden versterkt. De sterkteberekeningen worden momenteel omgezet in versterkingsadviezen. Deze vormen de basis voor individuele gesprekken met de bewoners die het aangaat. Na een akkoord van de bewoners worden de versterkingsadviezen omgezet in een versterkingsplan. Dit omvat, naast de concrete maatregelen, eventuele vervangende huisvesting en aanvraag van de noodzakelijke vergunningen. De uitvoering van de versterkingsplannen zal starten in het 4e kwartaal van 2017. De NCG voert regie op een inspectie- en engineering-programma gericht op het zogenoemde binnengebied (binnen de 0,2g grondversnellingscontour, KNMI-kaart oktober 2015). Het Meerjarenprogramma (MJP) van de NCG laat een ambitieuze aanpak zien en bevat voorstellen om de inspecties en versterkingsaanpak te versnellen. Het tempo van de inspecties wordt opgevoerd naar 5.000 per jaar, zodat in vijf jaar het gehele binnengebied in beeld is. Daarbij wordt gewerkt op basis van de vigerende Nationale Praktijk Richtlijn (NPR). Nieuwe wetenschappelijke inzichten kunnen leiden tot aanpassing van de NPR. Actualisaties van de NPR worden steeds toegepast per 1 juli en 1 januari. De regio stemt in met het MJP en stelt vast dat hierin een realistisch beeld wordt geschetst van de omvang, complicaties en tempo van de versterkingsoperatie.

2

Zouden, nu blijkt dat versterking binnen vijf jaar niet haalbaar is, er consequenties moeten zijn voor het niveau van gaswinning?

3

Wat zijn de consequenties voor het toegestane niveau van gaswinning in relatie tot de door u erkende discrepantie tussen uw toezeggingen en de realiteit waar de Nationaal Coördinator Groningen (NCG) nu mee geconfronteerd wordt qua versterking?

Antwoord 2 en 3

Met het instemmingsbesluit, waarover ik uw Kamer op 23 september 2016 heb geïnformeerd (Kamerstuk 33 529, nr. 309), is het productieniveau voor de gaswinning uit het Groningenveld voor de komende vijf jaar vanuit het oogpunt van veiligheid verder verlaagd en vastgesteld op 24 miljard m³ per jaar. Bij de verlaging van het productieniveau zijn het beperken van veiligheidsrisico's en het zoveel mogelijk voorkomen van schade belangrijke overwegingen geweest. Een productieniveau van 24 miljard m³ per jaar, gecombineerd met een gelijkmatige winning (dat is een winning waarbij fluctuaties zoveel mogelijk worden voorkomen), zal naar verwachting in de komende vijf jaar leiden tot een verdere afname van de seismiciteit ten opzichte van het niveau in 2015.

Zoals ik heb aangegeven in mijn brief van 23 september 2016 laat ik het inspectieprogramma van de NCG onverkort uitvoeren. Bij de vaststelling van het productieniveau is vanuit het oogpunt van veiligheid al rekening gehouden met de onzekerheid in de omvang van de daadwerkelijke

versterkingsopgave. Daarom is een verdere verlaging van het productie-niveau op dit moment niet aan de orde.

Ik houd wel doorlopend in de gaten hoe de veiligheid in Groningen zich ontwikkelt als gevolg van de gaswinning. Dit komt in het bijzonder aan de orde bij het jaarlijkse ijkmoment, dat de gelegenheid biedt om te bezien of het voor de periode 2016–2021 voorziene niveau van veiligheid zich gedurende deze periode ook in voldoende mate voordoet. Als dat niet het geval is zal ik het niveau van gaswinning bijstellen.

4

Heeft u de Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) verzocht om te komen met een vervolg op het koopinstrument? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Voor de pilot Koopinstrument zijn 55 woningen geselecteerd, waarvan de voorlopige koopcontracten momenteel worden getekend. De pilot Koopinstrument is daarmee nog niet afgerond. Besluitvorming over een vervolg van de pilot Koopinstrument vindt plaats op basis van de evaluatie en in geval van voortzetting is, overeenkomstig de pilot, financiering door NAM een vereiste. De evaluatie zal nog in het eerste kwartaal behandeld worden in de bestuurlijke en maatschappelijke stuurgroep, waarna uw Kamer zal worden geïnformeerd.

5

Hoeveel meer aanmeldingen waren er voor de pilot opkoopregeling in verhouding met de beschikbare plaatsen?

Antwoord

In totaal zijn er 179 aanmeldingen binnengekomen waarvan er 88 voldeden aan de voorwaarden voor deelname aan de proef. Voorwaarden voor deelname waren dat het een woning betrof van eigenaar-bewoners in de kern van het aardbevingsgebied die langer dan een jaar te koop staat en waar de eigenaar-bewoners een sociaaleconomisch en maatschappelijk knelpunt hebben. Voorafgaand aan de pilot is aangegeven dat het budget van € 10 miljoen verdeeld zou worden in de verhouding 2/3 voor woningen onder de € 200.000 en 1/3 voor woningen boven de € 200.000. Hiermee konden alle aangemelde woningen onder de € 200.000 (43 stuks) geselecteerd worden. De adviescommissie heeft in vier gevallen besloten om woningen met een prijs boven de € 200.000 voor te dragen voor directe deelname aan de pilot. Dit is door de NCG overgenomen. De resterende groep van 45 woningen met een prijs boven de € 200.000 zijn voorgedragen voor loting. De uitslag van de loting heeft bepaald dat op basis van het beschikbare budget acht gevallen geselecteerd konden worden. Daarmee is het totaal op 55 woningen uitgekomen, waarvan de voorlopige koopcontracten momenteel worden getekend. Dit betekent dat niet alle aangemelde woningen direct mee kunnen doen aan de pilot. In de praktijk blijkt echter dat geselecteerde woningen in de tussentijd alsnog regulier op de woningmarkt verkocht worden. Wanneer dit zich voordoet wordt het vrijkomende budget gebruikt worden om een volgende woning op de lijst van aanmeldingen te kopen.

6

Zou door middel van bijvoorbeeld een fonds met onafhankelijk toezicht de NAM wel op afstand kunnen komen van de schadeafhandeling zonder dat haar wettelijke aansprakelijkheid wordt aangetast? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Zowel vanuit de regio als vanuit de Kamer (Motie Van Veldhoven, Kamerstuk 33 529, nr. 288) is de wens geuit NAM verder op afstand te plaatsen in de schadeafhandeling. Daarbij moeten de verschillende rollen

en verantwoordelijkheden in acht worden genomen: aansprakelijkheid, publieke regie en uitvoering. Het wetsvoorstel tot wijziging van de Mijnbouwwet dat ik in voorbereiding heb, is gericht op een sterkere publieke regie. Dit wetsvoorstel is thans voor advies aanhangig bij de Raad van State. Na indiening van het wetsvoorstel bij uw Kamer komen wij hierover te spreken. Daarnaast wordt in het MJP met betrekking tot de schadeafhandeling als gevolg van gaswinning uit het Groningenveld de plannen beschreven die de NCG ten uitvoer gaat brengen. Zo worden schadeprotocol, het Handboek en kwaliteitseisen voor schade-experts in opdracht van de NCG onafhankelijk opgesteld. Ook zal de NCG toezicht houden op de schadeafhandeling door Centrum Veilig Wonen (CVW).

Deze maatregelen dragen bij aan de gewenste onafhankelijkheid van de afhandeling van schade. Bij al deze plannen is als uitgangspunt genomen dat NAM verder op afstand moet komen van de schadeafhandeling en dat de aansprakelijkheid van NAM voor schade door mijnbouwactiviteiten onveranderd blijft.

7

In hoeverre bent u bereid om in het belang van het herstel van vertrouwen met de NAM in overleg te treden om de schadeafhandeling anders te organiseren waarbij NAM op zo groot mogelijke afstand komt?

Antwoord

Het wetsvoorstel tot wijziging van de Mijnbouwwet dat ik in voorbereiding heb, is gericht op een sterkere publieke regie. Dit wetsvoorstel is thans voor advies aanhangig bij de Raad van State. Na indiening van het wetsvoorstel bij uw Kamer komen wij hierover te spreken. In het MJP staan verschillende beleidsvoorstellen opgenomen waarlangs de NCG de schadeafhandeling wil veranderen. Dit betreft onder meer een vereenvoudiging van het proces voor kleine schades en een proef met een andere werkwijze van vaststelling van schades aan woningen. NAM verder op afstand plaatsen is een belangrijk uitgangspunt bij de uitwerking hiervan en hierover ben ik voortdurend in overleg met NAM. Over deze plannen in het MJP is gesproken met alle betrokken partijen, zoals de leden van de maatschappelijke en bestuurlijke stuurgroepen, gemeenten en provincie. Alle voornoemde partijen hebben ingestemd met het MJP en verbinden zich hiermee ook aan een rol in de uitwerking van de plannen met betrekking tot schadeafhandeling in het MJP.

8

Wat verstaat u onder het kansrijke gedeelte van het meerjarenprogramma? Vindt u dat er voldoende koppeling bestaat tussen het aardbevingsbestendig maken van het gebied en het kansrijk maken van de (gehele) regio? Zo ja, waarom? Zijn er voldoende middelen om de regio daadwerkelijk perspectief te bieden? Zo ja, wat is uw visie hierop?

Antwoord

Het MJP heeft uitdrukkelijk tot doel om, naast het aardbevingsbestendig maken van het gebied, een bijdrage te leveren aan een kansrijk perspectief voor de regio. Vanuit de wens om van de bedreigingen voor de regio een kans te maken zijn in samenwerking met partijen in de regio programma's opgezet op het terrein van onder andere leefbaarheid, arbeidsmarkt, economie, kennisontwikkeling, innovatie en duurzaamheid. Hierbij is en wordt verbinding gezocht met de schadeafhandeling en de versterkingsopgave. Als voorbeeld van dit «kansrijke gedeelte van het meerjarenprogramma» noem ik onder meer de diverse leefbaarheidsprogramma's, waaronder de ondersteuning van lokale bewonersinitiatieven, samenwerkend onder het label Kansrijk Groningen. Daarnaast noem ik de initiatieven die bijdragen aan het versterken van de regionale lokale

economie, zoals de Intentieverklaring Arbeidsmarkt die in 2016 is ondertekend en waarmee diverse partijen samenwerken om de beroepsbevolking in Groningen maximaal voor te bereiden en te laten profiteren van de herstel- en versterkingsopgave. Ook de activiteiten van het Economic Board Groningen dragen bij aan het economisch perspectief van de regio. Ten slotte noem ik het scholenprogramma waarbij de benodigde versterking van schoolgebouwen wordt aangegrepen om te komen tot toekomstbestendig onderwijs in de aardbevingsgemeenten. Voor al deze initiatieven zijn de nodige middelen beschikbaar gekomen. De opgave vergt de komende jaren echter nog een grote inspanning.

9

Betekent de stelling van de NCG dat de maatschappelijke stuurgroep zich uiteindelijk op het standpunt heeft gesteld dat het proces van schadeafhandeling dusdanig fundamenteel anders georganiseerd dient te worden dat verder praten over dit onderwerp voorlopig geen zin heeft volgens u dat communicatie met de stuurgroep stroef verloopt? Zo ja, welke conclusie trekt u dienaangaande ten aanzien van het wijzigen van de rol van de NAM bij schadeafhandeling?

Antwoord

Ik heb geen signalen dat de communicatie met de maatschappelijke stuurgroep stroef verloopt. Zie het antwoord op vraag 7.

10

De NCG stelt dat zowel het handboek aardbevingssschade als de feitelijke vaststelling van de schade onafhankelijk dienen te gebeuren, in hoeverre voorziet de door u voorgestelde wetswijziging hierin? Wordt met dit wetsvoorstel het Centrum Veilig Wonen (CVW) geheel losgetrokken van de NAM?

Antwoord

In het geactualiseerde meerjarenprogramma van de NCG is aangegeven dat het schadeprotocol, het Handboek en kwaliteitseisen voor schade-experts in opdracht van de NCG onafhankelijk worden opgesteld. Daarnaast zal de NCG toezicht houden op de schadeafhandeling door CVW. Deze maatregelen dragen bij aan de gewenste onafhankelijkheid van de afhandeling van schade. Het wetsvoorstel tot wijziging van de Mijnbouwwet dat ik in voorbereiding heb draagt hieraan ook bij. De aansprakelijkheid van NAM voor de compensatie van schade door mijnbouwactiviteiten blijft hierbij onveranderd. Het wetsvoorstel is thans voor advies aanhangig bij de Raad van State. Na indiening van het wetsvoorstel bij uw Kamer komen wij hierover te spreken.

11

Hoe verhouden de kosten van de NCG zich tot de afgehandelde schades?

Antwoord

Er is geen relatie tussen de begroting van de NCG en de kosten die NAM maakt voor afhandeling en herstel of compensatie van geleden schade. De beschikbare budgetten voor de NCG zijn opgenomen in beleidsartikel 5 van de EZ-begroting, Meerjarenprogramma Nationaal Coördinator Groningen en artikel 40 (apparaatskosten). De NCG voert diverse taken uit gerelateerd aan de bovengrondse gevolgen van de gaswinning, waaronder het voeren van publieke regie op de schadeafhandeling. Zijn directe betrokkenheid bij individuele dossiers is beperkt tot bemiddeling in complexe schadegevallen. Het CVW handelt reguliere schademeldingen zelfstandig af. De kosten voor herstel of compensatie van schade door bodembeweging als gevolg van gaswinning worden door NAM betaald.

12

Kunt u toelichten ten aanzien van de onafhankelijke schadebehandeling door het CVW en het aangekondigde wetsvoorstel onafhankelijker maken schadeafhandeling (Kamerstuk 33 529, nr. 321, p. 5) of schadeafhandeling in het algemeen onafhankelijker wordt gemaakt van de exploitant of alleen ten aanzien van het Groningenveld, en op welke wijze de onafhankelijke schadebehandeling wettelijk wordt vormgegeven en of dit zodanig wordt vormgegeven dat de NAM financieel verantwoordelijk blijft voor het vergoeden van alle schade veroorzaakt door gaswinning?

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 6.

13

Kunt u aangeven waarom u er niet voor kiest om zoals de Onafhankelijke Raadsman adviseert de NCG een onafhankelijke regierol te geven bij de schadeafhandeling, wat zou kunnen door onder meer de herziening van het schadeprotocol en het Handboek Aardbevingsschade bij de NCG te beleggen?

Antwoord

Het wetsvoorstel tot wijziging van de Mijnbouwwet dat ik in voorbereiding heb, is gericht op een sterkere publieke regie. Dit wetsvoorstel is thans voor advies aanhangig bij de Raad van State. Na indiening van het wetsvoorstel bij uw Kamer komen wij hierover te spreken. In het MJP wordt invulling gegeven aan de onafhankelijke regierol van de NCG op het gebied van de schadeafhandeling. Zo worden het schadeprotocol, het Handboek en de kwaliteitseisen voor schade-experts in opdracht van de NCG onafhankelijk opgesteld. Daarnaast zal de NCG toezicht houden op de schadeafhandeling door CVW. Deze maatregelen dragen bij aan de gewenste onafhankelijkheid van de afhandeling van schade.

14

Bent u bereid om te bekijken of en hoe voor de effectuering van de koop inzichtelijk kan worden gemaakt welk compensatiebedrag vanuit de waardedalingregeling de bewoner toekomt die wil verkopen?

Antwoord

De waardedalingregeling is een regeling van NAM gericht op woningen die verkocht zijn. Op dit moment loopt er een rechtszaak tussen de stichting Waardevermindering door Aardbevingen Groningen (WAG) en NAM over de compensatie van waardedaling van woningen in het aardbevingsgebied in Groningen. De rechtbank Assen heeft op 2 september 2015 uitgesproken dat NAM aansprakelijk is voor de schade bestaande uit waardevermindering van woningen en dat die schade voor vergoeding in aanmerking komt, ongeacht of de woning is verkocht. NAM is tegen deze uitspraak in hoger beroep gegaan. Het gerechtshof heeft nog geen uitspraak gedaan. Aangezien de zaak nog onder de rechter is, doe ik hier inhoudelijk geen uitspraken over.

15

Hoe verhoudt zich uw toezegging dat ruimhartig omgegaan wordt met schadeclaims met de constatering van de Onafhankelijke Raadsman die een strengere beoordeling van claims ziet (Klachten over de afhandeling van schade en versterking als gevolg van gaswinning in Groningen, Halfjaarrapportage 2016)?

Antwoord

De toenemende ontevredenheid over de schadeafhandeling die de Onafhankelijk Raadsman constateert, zijn mede aanleiding om de

verbeteringen aan te brengen in de wijze waarop de schadeafhandeling is geregeld. Vanuit zijn monitorende rol laat de NCG met het oog hierop diverse onderzoeken uitvoeren naar de praktische uitwerking van de huidige afspraken en protocollen (zie bladzijde 32 van MJP). De resultaten van deze onderzoeken zullen directe input vormen voor verbeteringen in de werkwijze.

16

In hoeverre is de voorgestelde wetgeving een adequaat antwoord op de stelling van de Onafhankelijke Raadsman dat het terugdringen van de invloed van NAM op het schadeafhandelingsproces de enige manier is om (de schijn van) belangenverstremming tegen te gaan (Klachten over de afhandeling van schade en versterking als gevolg van gaswinning in Groningen, Halfjaarrapportage 2016)?

Antwoord

Het wetsvoorstel tot wijziging van de Mijnbouwwet dat ik in voorbereiding heb, is gericht op een sterkere publieke regie omdat de afhandeling van schade en de versterking niet enkel aan NAM kan worden overgelaten. Het wetsvoorstel geeft antwoord op de wens die zowel in de regio als door de Tweede Kamer is geuit (o.a. de motie Van Veldhoven c.s., Kamerstuk 33 529, nr. 288) om de schadeafhandeling en het versterken meer op afstand van NAM te plaatsen. Dit wetsvoorstel is thans voor advies aanhangig bij de Raad van State. Na indiening van het wetsvoorstel bij uw Kamer komen wij hierover te spreken.

17

Kunt u aangeven hoe het staat met de beoordeling van schades buiten de schadecontour gezien het onderzoek van de TU dat het Arcadis-onderzoek weerlegde (Klachten over de afhandeling van schade en versterking als gevolg van gaswinning in Groningen, Halfjaarrapportage 2016)? Wordt er met terugwerkende kracht geïnspecteerd en krijgen alle bewoners nu dezelfde behandeling als zij een schadeclaim indienen?

Antwoord

Met de publicatie van het validatieonderzoek van de TU Delft is de schadecontour niet langer van toepassing. Alle schademeldingen uit deze gebieden tot augustus 2016 zijn inmiddels geïnspecteerd. Bij wijze van proef wordt bij deze inspecties niet alleen beoordeeld of de schade is veroorzaakt door aardbevingen, maar wordt ook aandacht besteed aan het vaststellen van andere mogelijke oorzaken. Deskundigen, ondersteund door een team van experts, buigen zich hierbij over de situatie. De bewoners die het betreft ontvangen in maart 2017 beoordelingsrapportages.

18

Is het mogelijk om de inkomsten bij gemeenten die ontstaan doordat zij leges ontvangen voor bouwvergunningen voor sloop, nieuwbouw of bouwkundige versterkingsoperaties af te laten staan ten behoeve van een Mijnbouwschadefonds, dan wel er voor zorg te dragen dat deze leges hooguit de gemeentelijke kosten dekken?

Antwoord

Nee, dat is niet mogelijk. De leges die gemeenten ontvangen voor de afhandeling van bouwvergunningen voor sloop, nieuwbouw of bouwkundige versterking dienen ter dekking van de kosten van de behandeling van vergunningaanvragen. Artikel 229b van de Gemeentewet bepaalt dat de totale begrote opbrengst van de leges de begrote kosten niet mag overschrijden.

19

Kunt u aangeven welk deel van de 520 miljoen euro schadeafhandeling is uitgegeven aan aardbevingsgerelateerde kosten gemoeid met het Forum in Groningen?

Antwoord

NAM en de gemeente Groningen zijn overeengekomen dat NAM in totaal € 68 miljoen betaalt aan meerkosten van aardbevingsbestendige uitvoering van de bouw van het Forum en de kosten van de vertraging van de bouw. Dit is onderdeel van het bedrag van € 520,3 miljoen dat is gemeld in de derde kwartaalrapportage van de NCG (Kamerstuk 33 529, nr. 312) als cumulatieve uitgaven door NAM tot en met het 3e kwartaal 2016 aan «Spoor 2, schadeafhandeling» (zie tabel 13 op blz. 28 van de kwartaalrapportage).

20

Kunt u aangeven waarom het Groninger Forum niet onder de categorie C-schade valt zoals vele Groningers die buiten de contouren van de NAM wonen?

Antwoord

De overeenkomst tussen NAM en de gemeente Groningen over het Forum heeft betrekking op de kosten voor het aardbevingsbestendig uitvoeren van een reeds gestart nieuwbouwproject. De categorisering A-, B- en C-schade wordt conform het protocol schadeafhandeling gehanteerd bij de beoordeling van de mate waarin schade aan bestaande gebouwen aardbevingsgerelateerd is. Dit is bij het Forum dus niet aan de orde.

21

Kunt u een feitenrelaas weergeven over de besluitvorming om een aanzienlijk bedrag van de schadeafhandeling te besteden aan het Groninger Forum en wie daar allemaal bij betrokken waren?

Antwoord

De start van de bouw van het Forum viel samen met de groeiende aandacht voor de aardbevingsbestendigheid van gebouwen in Groningen. Dit heeft er toe geleid dat de nieuwbouw van het Forum tijdelijk is stilgelegd om de bevingbestendigheid op basis van de toen beschikbare kennis te beoordelen. De gemeente Groningen en NAM hebben, met ondersteuning van het Ministerie van Economische Zaken, in de periode van januari tot en met augustus 2015 hard gewerkt aan een maatwerkoplossing voor de specifieke situatie van het Forum. Begin september 2015 zijn tussen deze partijen bestuurlijke afspraken gemaakt over de wijze waarop de bouw van het Forum wordt afgerond. Onderdeel hiervan is het bedrag van € 68 miljoen dat NAM betaalt aan meerkosten voor aardbevingsbestendige uitvoering en de kosten van de vertraging van de bouw. Deze € 68 miljoen is onderdeel van het bedrag van € 520,3 miljoen dat is gemeld in de derde kwartaalrapportage van de NCG (Kamerstuk 33 529, nr. 312) als cumulatieve uitgaven door NAM tot en met het 3e kwartaal 2016 aan «Spoor 2, schadeafhandeling» (zie tabel 13 op blz. 28 van de kwartaalrapportage). Omdat het hier gaat om wettelijke verplichtingen, is geen plafond gesteld aan uitgaven voor dit spoor.

22

Kunt u toelichten hoe de regeling voor verduurzaming bij versterken van gebouwen wordt vormgegeven en wanneer deze regeling naar verwachting open wordt gesteld?

Antwoord

Op 23 december 2016 heb ik uw Kamer het geactualiseerde MJP toegestuurd (Kamerstuk 33 529, nr. 321). Daarin staan de uitgangspunten voor een regeling voor verduurzaming bij versterken beschreven. De regeling verduurzaming bij versterking is gericht het verduurzamen van een woning die wordt versterkt. Dit zijn bijvoorbeeld maatregelen voor energiebesparende voorzieningen en decentrale energieopwekking. Bij versterking vinden er werkzaamheden aan de woning plaats. Daardoor kan de koppeling met verduurzaming makkelijker plaatsvinden. Aanvullend en passend bij de versterkingsmaatregelen die gaan plaatsvinden streeft de NCG naar verbetering van de energieprestaties.

Voor de regeling verduurzaming bij versterking is € 40 miljoen beschikbaar inclusief uitvoeringskosten. De NCG gaat uit van een regeling gericht op particulieren en hanteert daarom de volgende uitgangspunten voor woningeigenaren:

- Bijdrage van maximaal € 4.000,-;
- Mogelijk aanvullende subsidies BZK/EZ die bewoners individueel kunnen aanvragen;
- Eigen bijdrage; eventueel via het Nationaal Energiebespaarfonds.

Er wordt op dit moment gewerkt aan de uitwerking van deze regeling langs bovenstaande lijn. Het streven is dat wanneer woningen versterkt moeten worden gebruik gemaakt kan worden van dit instrument.

23

Wanneer is de aparte regeling voor verduurzaming bij versterking van gebouwen te verwachten? Hoeveel budget is hiervoor?

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 22.

24

Waarom heeft het meer dan een jaar geduurd om tot een nieuwe waardevermeerderingsregeling te komen, nu blijkt dat de nieuwe regeling zeer sterk op de oude regeling lijkt? Had dit niet sneller gekund?

Antwoord

Op 22 november 2016 heb ik een besluit genomen over de nieuwe waardevermeerderingsregeling dat in lijn is met de wensen van uw Kamer (motie-Bosman c.s., Kamerstuk 33 529, nr. 242) en van de maatschappelijke en bestuurlijke stuurgroepen. Voor meer informatie over de inhoud en wijze van totstandkoming van de nieuwe regeling verwijs ik naar het geactualiseerde MJP van de NCG dat ik uw Kamer op 23 december 2016 heb toegestuurd (bijlage bij Kamerstuk 33 529, nr. 321).

25

Waarom wordt de 4.000 euro bij koop geschrapt? Was dit niet juist een goede maatregel om de lokale woningmarkt te ondersteunen?

Antwoord

De mogelijkheid van een uitkering van € 4.000,- bij koop, zoals bij de oude regeling het geval was, komt te vervallen. Er is voor gekozen de regeling waardevermeerdering specifiek in te richten op het bieden van compensatie voor de overlast van schade. Aanvullend zijn er ten behoeve van de woningmarkt in het aardbevingsgebied aparte initiatieven zoals de pilot Koopinstrument voor knelpunten op de koopmarkt, de regeling verduurzaming bij versterkingen, instrumenten ten behoeve van nieuwbouw en het fonds ten behoeve van achterstallig onderhoud.

26

In hoeverre worden de bewoners die een nieuwe aanvraag voor de waardevermeerderingsregeling moeten doen in verband met het ingaan van de nieuwe regeling hierover geïnformeerd?

Antwoord

Na de publicatie van de nieuwe waardevermeerderingsregeling in de Staatscourant, zal de NCG uitgebreid communiceren over de nieuwe regeling via lokale en regionale media. In de communicatie krijgt de aanvraagprocedure bijzondere aandacht, zo ook de noodzaak tot het opnieuw doen van een aanvraag voor de nieuwe regeling. Zowel NCG als de uitvoerder van de regeling Samenwerkingsverband Noord-Nederland plaatsen de informatie ook op de websites, www.nationaalcoordinatorgroningen.nl en www.snn.eu.

27

Kunt u aangeven of u er nog steeds naar streeft om uw toezegging om Groningen binnen een termijn van vijf jaar te versterken, dus voor 1 januari 2021 dezelfde veiligheid als in de rest van Nederland, gestand te doen? Zo ja, kunt u met een planning aangeven in welke termijn de geïnspecteerde huizen worden versterkt, in welke termijn aan de inwoners een aanbod voor versterking inclusief verduurzamingsregeling wordt gedaan en hoeveel van de nog te inspecteren huizen naar verwachting versterkt moeten worden?

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 1.

28

Wie beslist over de noodzakelijke versterkingen en wie betaalt de versterking vervolgens?

Antwoord

Onder regie van NCG inspecteert en beoordeelt het CVW als uitvoeringsorganisatie of een gebouw voldoet aan de norm 10^{-5} . Indien uit de beoordeling blijkt dat het gebouw niet voldoet aan de norm, dan wordt deze woning eveneens onder regie van de NCG op kosten van NAM versterkt. De NCG draagt zorg voor een onafhankelijke kwaliteitstoets op de beoordelingen van het CVW.

29

Kunt u aangeven welke acties er volgen op de al uitgevoerde en nog uit te voeren inspecties (Kamerstuk 33 529, nr. 321) ten behoeve van een zo snel mogelijke versterking en verduurzaming in samenspraak met de bewoners?

Antwoord

Nadat wordt geconstateerd dat een gebouw niet voldoet aan de norm 10^{-5} zal er een versterkingsadvies worden uitgewerkt. Dit advies wordt besproken met bewoners. In dit gesprek zijn ook het definitieve ontwerp en eventuele verduurzamingsmaatregelen aan de orde. De verduurzaming mag niet tot (grote) vertraging leiden in de versterkingsaanpak, daarom wordt gezocht naar een effectieve en efficiënte werkwijze in de planvorming.

30

Waarom worden de sterkteberekeningen uitgevoerd op basis van Nationale Praktijk Richtlijn (NPR) 9998–2015 (Near Collapse) en niet op basis van de laatste inzichten NPR 9998–2017 (Light Damage)?

Antwoord

De laatste versie van de NPR die door de NEN is opgesteld en die als uitgangspunt wordt gehanteerd voor de versterkingsopgave is de NPR 9998 van 2015.

De NCG heeft eind 2016 de NEN gevraagd om de huidige NPR (9998–2015) te actualiseren. De eerste resultaten hiervan worden op zijn vroegst medio dit jaar verwacht. Er is dus nog geen NPR 9998–2017

Uitgangspunt is dat het in Groningen even veilig moet zijn als de rest in Nederland. Dit betekent dit dat de kans op overlijden als gevolg van een zware aardbeving maximaal 1 op de 100.000 (10^{-5}) mag zijn. Volgens de bouwregelgeving doet deze situatie zich voor als het gebouw net niet instort (Near Collapse). Deze uitgangspunten worden ook gehanteerd bij de sterkteberekeningen die ten grondslag liggen aan de versterkingsopgaven.

31

Vanaf wanneer zullen inspectie en versterking gebaseerd worden op de laatste inzichten van de voortschrijdende NPR en beiden gebaseerd worden op berekeningen met betrekking tot Light Damage?

Antwoord

De NPR 9998–2015 is de geldende norm. Per half jaar (1 juli en 1 januari) zal beoordeeld worden of er inzichten zijn die door de NEN zijn verwerkt in de NPR en vanaf dat moment in de uitvoering kunnen worden toegepast.

32

Houdt de nieuwe NPR rekening met de SBR-A richtlijn met betrekking tot het voorkomen van constructieve schade? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat betekent dat ten opzichte van de versterkingscontour en de PGA-waarden?

Antwoord

De SBR-A richtlijn heeft met name betrekking op het voorkomen van schade. De NPR is primair gericht op voorkomen van (dodelijke) slachtoffers. Hiervoor geldt het Near Collapse niveau. De SBR-A richtlijn maakt dan ook geen onderdeel uit van de NPR. Zie verder het antwoord op vraag 30.

33

Moet de versterkingscontour van PGA-waarde 0,2 naar beneden worden bijgesteld? Zo ja, naar welke waarde? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

De preventieve versterking van gebouwen verloopt middels een gebiedsgerichte aanpak, waarbij van binnen naar buiten wordt gewerkt. Dat betekent dat is gestart met het versterken van de woningen die op basis van de huidige inzichten de grootste risico's lopen. De risicoprioritering heeft er in geresulteerd dat de NCG zich de komende vijf jaar focust op de 22.000 grondgebonden gebouwen binnen de 0,2 pga-contour van de KNMI-kaart uit 2015.

34

Moeten inspecties en versterkingen die al gedaan zijn op basis van berekeningen NPR 9998–2015 opnieuw onderzocht worden op basis van de laatste inzichten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

De NPR 9998–2015 van december 2015 is de vigerende norm. Met alle partijen is afgesproken dat deze norm wordt gehanteerd voor de eerste

fase van de versterkingsopgave. Momenteel wordt de NPR op verzoek van de NCG geactualiseerd. Nieuwe wetenschappelijke inzichten kunnen leiden tot een aanpassing van de NPR. Alleen als deze nieuwe inzichten doen vermoeden dat voor specifieke gebouwen of typen gebouwen zwaardere maatregelen noodzakelijk zijn om aan de veiligheidsnorm te voldoen dan eerder verondersteld, kan dit aanleiding zijn om nieuwe berekeningen aan deze gebouwen uit te voeren.

35

Zijn de gevallen zoals tot op heden behandeld en gebaseerd op NPR 9998–2015 (Near Collapse) minder aardbevingsbestendig dan de gevallen die gebaseerd zullen zijn op berekeningen gebaseerd op de nieuwe NPR (Light Damage)?

Antwoord

Alle gebouwen zullen tot de norm 10^{-5} worden versterkt. Conform bouwregelgeving geldt hiervoor het niveau Near Collapse. Zie verder het antwoord op vraag 30.

36

Is het mogelijk dat door het (nog) hanteren van de dus inmiddels verouderde NPR 9998–2015 rechtsongelijkheid kan ontstaan ten opzichte van die gevallen die gebaseerd zullen zijn op de laatste inzichten? Is er een planning hoe hiermee om te gaan dient te worden in de praktijk? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Nee. De gebouwen worden getoetst aan de veiligheidsnorm van 10^{-5} . Als nieuwe inzichten leiden tot aanpassing van de NPR dan betekent een andere uitkomst geen rechtsongelijkheid omdat dezelfde veiligheidsnorm van 10^{-5} blijft gehandhaafd. Alleen als deze nieuwe inzichten doen vermoeden dat voor specifieke gebouwen of typen gebouwen zwaardere maatregelen noodzakelijk zijn om aan de veiligheidsnorm te voldoen dan eerder verondersteld, kan dit aanleiding zijn om nieuwe berekeningen aan deze gebouwen uit te voeren.

37

Waarom zijn de beschikbare inspectie- en reken capaciteit beperkt? Is er een plan om dit uit te breiden? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe ziet dat plan eruit en kunt u dat aan de Kamer sturen? Zo nee, waarom kunt u dit niet sturen?

Antwoord

In 2016 is gestart met inspecties en beoordelingen van 1.450 gebouwen. De berekeningen werden uitgevoerd middels de meest geavanceerde rekenmethode van de NPR. Hiervoor is de capaciteit eindig. Er is een beperkt aantal bureaus in de wereld dat deze berekeningen kan uitvoeren. Onder regie van NCG is het Meerjarenprogramma tot stand gekomen met de prestatieafspraken van 5.000 inspecties per jaar vanaf 2017. Dit gebeurt enerzijds door uitbreiding van capaciteit op de meest geavanceerde rekenmethoden, maar er zullen ook minder geavanceerde methoden toegepast moeten worden om dit aantal te kunnen halen. Daarnaast wordt onderzocht of er ook andere mogelijkheden zijn om een versnelling te realiseren, zoals bijvoorbeeld door het ontwikkelen van nieuwe aanpakken (bijvoorbeeld met gebruikmaking van referentiewoningen).

38

Hoeveel extra manuren en arbeidskrachten zijn nodig voor een toereikende inspectie- en reken capaciteit?

Antwoord

Onder regie van NCG is het Meerjarenprogramma tot stand gekomen met de prestatieafspraken van 5.000 inspecties per jaar vanaf 2017. CVW is verantwoordelijk voor voldoende inspectie- en rekencapaciteit. De kosten die hiermee gepaard gaan, zullen worden gedragen door NAM.

39

Wat kunnen de financiële gevolgen zijn van de noodzaak tot uitbreiding van de inspectie- en rekencapaciteit? Bestaan daarover berekeningen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, kunt u deze naar de Kamer sturen? Zo nee, waarom kunt u dit niet sturen? Zijn er consequenties voor de kosten van schadecompensatie en schadeherstel? Zo ja, kunt u dit inzichtelijk maken voor de Kamer? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

NAM is aansprakelijk voor compensatie van schade. De versterkingsopgave brengt hier geen verandering in en heeft geen financiële consequenties voor de afhandeling van schade. Zie ook het antwoord op vraag 38.

40

Hoeveel huizen kunnen per werkdag geïnspecteerd worden met de huidige inspectie- en rekencapaciteit? Kunt u gegevens hierover naar de Kamer sturen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Het concrete programma voor het 1^e halfjaar is opgenomen in het Meerjarenprogramma. Voor het 2^e halfjaar zal een aanvulling op het Meerjarenprogramma (addendum) worden vastgesteld met een concrete invulling van de rest van het inspectieprogramma (zie ook blz. 60 van het MJP). Zie ook het antwoord op vraag 38.

41

Indien u uw toezegging om de Groningers in vijf jaar net zo veilig te laten zijn als de mensen in de rest van het land niet gestand kan doen, neemt u dan maatregelen om de versterking te versnellen en, of de gaswinning verder te reduceren?

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 1.

42

Hoeveel gebouwen staan er in totaal in de als prioritair aangewezen gebieden?

Antwoord

In het MJP staat dat de 22.000 woningen en 1.500 overige gebouwen binnen de 0,2 pga-contour binnen 5 jaar worden beoordeeld (zie ook bladzijde 47 van het MJP).

43

Hoe valt het feit dat de versterkingsoperatie binnen een termijn van vijf jaar niet realistisch is te rijmen met uw toezegging dat Groningen binnen een termijn van vijf jaar versterkt moet zijn (dus voor 1-1-2021)?

44

Hoe valt het feit dat de versterkingsoperatie sterk op zich laat wachten te rijmen met het uitgangspunt dat iedereen in Groningen even veilig moet wonen als in de rest van Nederland?

45

Staat u nog achter zijn uitspraken dat Groningen even veilig moet zijn als de rest van Nederland? En is het zo dat de termijn waarop dit het geval is zo kort mogelijk moet zijn? Staat u nog achter uw uitspraak dat de berekening (inspectie) én daadwerkelijke versterking binnen vijf jaar gerealiseerd moeten zijn?

Antwoord 43 t/m 45

Mijn aanpak is er nog steeds op gericht te zorgen dat Groningen zo snel mogelijk even veilig is als de rest van Nederland. Het Meerjarenprogramma van de NCG laat een ambitieuze aanpak zien en bevat voorstellen om de inspecties en versterkingsaanpak te versnellen. Zoals aangegeven is het op dit moment niet mogelijk om met zekerheid vast te stellen wanneer de woningen op norm zijn gebracht of om te kwantificeren wat de versterkingsopgave precies is. Zie verder het antwoord op vraag 1.

46

Kunt u aangeven hoe uw conclusie dat alle 1450 geïnspecteerde gebouwen versterkt moeten worden zich verhoudt tot eerdere schattingen van u en de NAM dat het aantal te versterken gebouwen steeds kleiner wordt?

Antwoord

Ongeveer een jaar geleden berichtte ik uw Kamer (Kamerstuk 33 529, nr. 212) over een statistische benadering waaruit een schatting naar voren kwam van de totale versterkingsopgave. Daarbij heb ik toen ook al gemeld dat de definitieve versterkingsopgave moet worden vastgesteld op basis van inspecties. Pas dan is met meer zekerheid te zeggen welke aantallen woningen in de praktijk ook versterkt moeten worden.

47

Kunt u aangeven of bewoners wiens gebouw niet onder de categorie acuut instortingsgevaar valt de keuze hebben om af te zien van ingrijpende versterkingsmaatregelen? Zo niet, waarom niet?

Antwoord

Het versterken van woningen in verband met aardbevingsrisico vindt altijd plaats in overleg met de bewoners. Indien geen sprake is van een acuut veiligheidsrisico worden woningeigenaren niet verplicht tot het nemen van versterkingsmaatregelen. De eigenaars/bewoners zullen dringend geadviseerd worden om wel de versterkingsmaatregelen uit te laten voeren opdat alle woningen op een gelijk veiligheidsniveau als in de rest van Nederland worden gebracht. Dit is zeker ook van belang in gevallen waar versterking afhankelijk is van medewerking van anderen (bijvoorbeeld in een rijtje woningen).

48

Kunt u aangeven bij hoeveel van deze 1450 geïnspecteerde gebouwen er direct maatregelen zijn getroffen?

Antwoord

Bij twee woningen zijn maatregelen getroffen vanwege een acuut veiligheidsrisico.

49

Kunt u op basis van de inspectie aangeven hoeveel gebouwen er naar schatting in zullen storten indien morgen in dit gebied een aardbeving plaatsvindt met de maximaal verwachte sterkte?

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 46.

50

Wilt u aan de NCG vragen om het realiteitsgehalte van de versterkingsopgave te checken voor wat betreft de technische uitvoering (wat gaat het kosten, zijn er voldoende aannemers beschikbaar, hoe lang gaat de operatie duren, etc.) alsmede dat de NCG in beeld brengt wat de maatschappelijke effecten (zoals gevolgen woningmarkt, psychologische onzekerheid) hiervan zijn?

Antwoord

Zoals aangegeven is het op dit moment niet mogelijk om met zekerheid vast te stellen wanneer de woningen op norm zijn gebracht of om te kwantificeren wat de versterkingsopgave precies is. Ik heb in mijn brief van 23 september 2016 aangegeven dat ik het inspectieprogramma van de NCG onverkort laat uitvoeren en dat op basis van de uitkomsten hiervan zal worden gezien of bijstelling van het versterkingsprogramma aan de orde is. Onder regie van NCG is het Meerjarenprogramma tot stand gekomen met een inspectieprogramma van 5.000 inspecties per jaar. CVW draagt zorg voor voldoende inspectie- en rekencapaciteit en voor de uitvoering van de versterkingsopgave. De kosten die hiermee gepaard gaan, zullen worden gedragen door NAM. Het MJP benoemt verschillende initiatieven waarmee de beroepsbevolking in Groningen wordt voorbereid op de versterking. Deze initiatieven dragen naar verwachting bij aan de beschikbaarheid van voldoende capaciteit uit de bouwsector voor de uitvoering van de versterkingsopgave.

De NCG stelt een meerjarenprogramma op waarin de bewoner centraal staat en de maatschappelijke effecten van de versterkingsopgave nadrukkelijk worden meegewogen. Zijn meerjarenprogramma bevat verschillende instrumenten ten behoeve van de woningmarkt die ondersteunend zijn aan de versterkingsopgave. Ook faciliteert de NCG een kennisplatform, waarmee de kennisontwikkeling gerelateerd aan de aardbevingen en de ontwikkeling van een Kansrijk Groningen gecoördineerd worden. Onderdeel van dit platform is een onderzoek Gronings Perspectief, uitgevoerd door de RUG, naar het welzijn van de bewoners in Groningen.

51

Concludeert u dat uw uitgangspunt dat Groningen binnen vijf jaar net zo veilig is als de rest van Nederland niet haalbaar is? Kunt u dat toelichten? Begrijpt u dat de regio geen verantwoordelijkheid wil nemen voor de consequenties van deze conclusie (in casu de langere duur dat Groningen onveiliger is dan de rest van Nederland)?

Antwoord

Nee, dat concludeer ik niet. Zie het antwoord op vraag 1.